25.9.2026

Arbetsgivarensförhandlingsframställning för inledande av samarbetsförhandlingar och kallelse till samarbetsförhandlingar

Ärende: Arbetsgivarens förhandlingsframställning för inledande av förhandlingar enligt 4 och 7 § i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden och Kallelse till samarbetsförhandlingar i samband med budgetberedningen för 2027.

Datum: 25.9.2026

Grunden och bakgrunden till samarbetsförhandlingarna

Beredningen av Östra Nylands välfärdsområdes budget för 2027 har framskridit som en del av det övergripande arbetet med att balansera ekonomin. I detta skede av beredningen har det bedömts att den anpassning som välfärdsområdets ekonomi förutsätter inte kan genomföras utan att det får konsekvenser för personalen. De planerade åtgärderna kan om de genomförs få väsentliga konsekvenser för antalet anställda, personalens ställning och uppgifter, organiseringen av arbetet, anställningsvillkoren och servicestrukturen.

Det är nödvändigt att inleda samarbetsförhandlingarna i detta skede så att eventuella åtgärder som har konsekvenser för personalen ska kunna behandlas tillsammans med personalrepresentanterna på det sätt som lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden (”samarbetslagen”) förutsätter före den slutliga beredningen av förslaget till budget för 2027.

Östra Nylands välfärdsområde visade år 2023 ett underskott på 34,6 miljoner euro, år 2024 ett underskott på till 48,5 miljoner euro och år 2025 ett underskott på 12,8 miljoner euro. Beaktande 2026 års räkenskapsperiods prognostiserade underskott på 6,3 miljoner euro kommer det kumulativa underskottet i slutet av 2026 att uppgå till 102,2 miljoner euro. Underskottet har uppkommit på grund av att de faktiska nettodriftskostnaderna inte har kunnat täckas med statlig finansiering. Inom räddningsväsendet uppgår avvikelsen mellan statlig finansiering och nettodriftskostnaderna till -5,4 miljoner euro och inom social- och hälsovårdsväsendet till -96,8 miljoner euro under åren 2023–2026, förutsatt att resultatet för 2026 utfaller enligt prognosen.

Finansministeriet beslutade 17.6.2025 inleda ett utvärderingsförfarande i Östra Nylands välfärdsområde. Utvärderingsgruppens uppgift var att tillsammans med välfärdsområdet utarbeta åtgärdsförslag som syftade till att sanera ekonomin och trygga servicen och som skulle behandlas i välfärdsområdesfullmäktige.
Under sammanträdet 1.12.2025 presenterades det för utvärderingsgruppen ett produktivitetsprogram 2026–2029 som har tagits fram för området. Vid sitt sammanträde 11.12.2025 behandlade välfärdsområdesstyrelsen förslaget till budget och ekonomiplan för 2026–2028 samt produktivitetsprogrammet. På grundval av dessa fattade välfärdsområdesfullmäktige sitt beslut 17.12.2025. För att programmet ska kunna genomföras fullt ut krävs en betydande sänkning av verksamhetskostnaderna redan under åren 2026–2027 samt ett starkt engagemang inom beslutsfattandet, genomförandet och uppföljningen.

I den ekonomiska planeringsramen för åren 2027–2030 ingår det produktivitetsprogram på 41,8 miljoner euro som godkänts av välfärdsområdesfullmäktige. Vid beräkningen av verksamhetskostnaderna i euro enligt produktivitetsprogrammet har en indexjustering på 2,1 procent använts för år 2027.

I den ekonomiska planeringsramen har man i fråga om verksamhetskostnaderna beaktat en höjning på 2,63 procent i enlighet med välfärdsområdesindexet. Ökningen av personalkostnaderna från 2026 till 2027 uppgår till 3,36 procent.

I övriga verksamhetskostnader motsvarar indexavvikelsen på 0,53 procent 1,8 miljoner euro.
Tillväxten inom den specialiserade sjukvården i procent från 2026 till 2027 uppgår till 3,4 procent, vilket innebär en skillnad på 3,3 miljoner euro jämfört med beräkningarna i produktivitetsprogrammet. Dessa skillnader måste kompenseras genom ytterligare åtgärder. Produktivitetsprogrammet innehåller dessutom åtgärder som man har beslutat att ska beredas och läggas fram för beslut separat.
Sådana är till exempel effektivisering eller centralisering av hälsostationernas och mun- och tandvårdens verksamhet.

Utvärderingsgruppen konstaterade 22.5.2026 att budget- och planramen för åren 2027–2030 är tillräcklig för att fram till slutet av år 2031 täcka de underskott som ackumulerats under åren 2023–2026, förutsatt att de anpassningsåtgärder som godkänts av välfärdsområdesfullmäktige genomförs fullt ut.

Målet är mycket ambitiöst och förutsätter att nettokostnaderna hålls inom de gränser som planramen sätter.
Det finns en särskild risk förknippad med strävan att hålla tillbaka kostnadsökningen inom den specialiserade sjukvården, eftersom välfärdsområdets möjligheter att påverka kostnadsutvecklingen inom HUS-sammanslutningen är begränsade.
Dessutom är utvecklingen av den statliga finansieringen under de kommande åren osäker.

Avvikelsen mellan verksamhetsbidraget i budgetförslaget för 2027 och den ekonomiska planeringsramen uppgår på välfärdsområdesnivå till sammanlagt -5,2 miljoner euro, när man beaktar ändringarna i budgeten 2026 avseende kostservice och lokalvård. Avvikelsen består av avvikelser på -0,3 miljoner euro inom räddningsväsendet och -5,1 miljoner euro inom social- och hälsovårdsväsendet samt ett budgetförslag för koncerntjänsterna som ligger 0,2 miljoner euro över planeringsramen.

Dessutom uppskattas den statliga finansieringen minska med 0,6 miljoner euro. Därmed uppgår det behov av tilläggsanpassning som ska täckas i samband med beredningen av budgeten för 2027 till sammanlagt 5,8 miljoner euro.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade vid sitt möte 24.9.2026 att inleda samarbetsförhandlingar som gällde hela personalen.

Rättsliga utgångspunkter

Enligt samarbetslagen ska i samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen behandlas sådana

förändringar som har betydande konsekvenser för personalens ställning samt överföring av arbetstagare till anställning på deltid, permittering eller uppsägning, om dessa åtgärder vidtas av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker.

Enligt 7 § i samarbetslagen skall arbetsgivaren göra en skriftlig förhandlingsframställning för inledande av samarbetsförhandlingar senast fem dagar innan förhandlingarna inleds.
När de åtgärder som arbetsgivaren överväger i enlighet med 4 § 1 mom. i samarbetslagen gäller minst tio arbetstagare eller tjänsteinnehavare, anses arbetsgivaren ha fullgjort sin förhandlingsskyldighet när förhandlingar har förts under en tidsperiod om minst sex veckor från det att de inleddes, om inte något annat avtalas vid samarbetsförhandlingarna.

En preliminär utvärdering av konsekvenserna för personalen och antalet personer berörs av eventuella åtgärder

Enligt arbetsgivarens preliminära bedömning kan eventuella åtgärder i samband med beredningen av budgeten för år 2027 och åtgärder för att balansera ekonomin få väsentliga konsekvenser för personalen i den mening som avses i samarbetslagen. Konsekvenserna för personalen kan bland höra till organisering av arbete, omfördelning av arbetsuppgifter och ansvarsområden, serviceutbudet eller hur servicen organiseras, riktande av arbetsuppgifter, att tjänster inte tillsätts, ändringar i anställningsvillkoren samt överföringar till anställning på deltid, permitteringar eller uppsägningar som genomförs av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker.

Eventuella konsekvenser kan beröra alla välfärdsområdets anställda. Enligt en preliminär uppskattning omfattar förhandlingarna sammanlagt cirka 2 600–2 700 personer

- Preliminär uppskattning av antalet personer som permitteras: permitteringarna kan omfatta alla anställda inom Östra Nylands välfärdsområde, det vill säga cirka 2 600–2 700 personer.
- Preliminär uppskattning av väsentliga förändringar och uppsägningar: de väsentliga förändringarna och uppsägningarna berör uppskattningsvis 95–100 personer
- Preliminär uppskattning av överföring till anställning på deltid: överföring till anställning på deltid kan beröra cirka fem (5) personer

Konsekvensernas exakta innehåll, omfattning, riktning och genomförandesätt kommer att preciseras under samarbetsförhandlingarna. I detta skede utesluts inga åtgärder med personalkonsekvenser i den mening som avses i samarbetslagen, om sådana åtgärder krävs för att balansera ekonomin och för budgetberedningen

25.9.2026

Principer för att rikta eventuella åtgärder

- faktisk minskning, ändring eller upphörande av uppgifter;
- förändringar i servicestrukturen, servicenätverket eller sättet att organisera servicen;
- omorganisering av arbetets organisering, arbetsuppgifterna och ansvarsområdena;
- arbetskollektivavtalets bestämmelser om i vilken ordning nedskärningarna ska genomföras;
- kompetens, behörighet, uppgiftshelheternas ändamålsenlighet och verksamhetens effektfullhet;
- säkerställandet av kund-, patient- och servicesäkerhet samt servicekapacitet;
- möjligheterna att placera en anställd eller tjänsteinnehavare i andra uppgifter;
- principerna om likabehandling och icke-diskriminering;
- säkerställandet av språkliga rättigheter och tvåspråkig service.

Föredragningslista för den första samarbetsförhandlingen

Förhandlingarnas preliminära förlopp och de nästa förhandlingsomgångarna behandlas och beslut fattas vid de första samarbetsförhandlingarna. Föredragningslistan för den första förhandlingen framförs i kallelsen till förhandlingar.

Ett förslag till beslut om verkställandet av eventuella åtgärder kommer att läggas fram för välfärdsområdesstyrelsen för behandling efter det att samarbetsförhandlingarna har avslutats.

25.9.2026

Kommunikation och material rörande förhandlingarna

Arbetsgivaren föreslår att man i samband med varje förhandlingsomgång gemensamt med de anställda kommer överens om hur kommunikationen kring förhandlingarna ska ske. De anställda informeras om hur förhandlingarna fortskrider på ett gemensamt överenskommet sätt. Förhandlingsmaterialet är en del av arbetsgivarens förberedelsematerial och är avsett att användas av förhandlingsparterna, om inte annat särskilt överenskommits.

Vid förhandlingarna behandlas material om budgeten och balanseringen av ekonomin som arbetsgivaren bereder, samt annat material som behövs för förhandlingarna. Materialet kompletteras och preciseras allteftersom förhandlingarna fortskrider.

Kallelse till samarbetsförhandling

Arbetsgivaren kallar personalens representanter till samarbetsförhandlingarna för att behandla eventuella åtgärder med konsekvenser för personalen, som framgår av förhandlingsförslaget och som hör till utarbetandet av budgeten för år 2027.

Tid: onsdag 30.9.2026, kl. 9.00–11.00
Plats: Ämbetshuset i Borgå, mötesrummet Gamla Borgå

Arbetsgivarens representanter:
Max Lönnqvist, välfärdsområdesdirektör, ordförande
Anneli Lehtimäki, koncernservicedirektör
Tuuli Lindström, personaldirektör
Minna Sevón, ekonomidirektör
Peter Johansson, räddningsdirektör
Kirsi Oksanen, ansvarsområdesdirektör
Annika Immonen, social- och hälsovårdsdirektör
Heli Sjöblom, förvaltningschef, sekreterare

25.9.2026

Personalens representanter:
Sari Eriksson, Jyty ry, huvudfackombud
Lauri Liimatta, Juko ry / LS, huvudfackombud Sofia
Camara, Juko ry, huvudfackombud
Heidi Järvinen, JHL ry, huvudfackombud Minna
Sorvisto, Tehy ry, huvudfackombud Maarit
Muuronen, SuPer ry, huvudfackombud

Ärendelista

1. Mötet öppnas och konstituering
2. Val av protokolljusterare
3. Arbetsgivarens förhandlingsframställning samt utgångspunkterna och grunderna för förhandlingarna
4. Läget av beredningen av budgeten för 2027 och behovet av att balansera ekonomin
5. Preliminära åtgärdshelheter och utvärdering av konsekvenserna för personalen
6. Handlingsplan för främjande av sysselsättningen
7. Överenskommelse om spelreglerna för förhandlingarna
8. Överenskommelse om kommunikationen kring förhandlingarna
9. Avtal om tidsplanen för förhandlingarna och de nästa förhandlingsomgångarna
10. Eventuella övriga ärenden
11. Avslutning av förhandlingsmötet

Borgå 25.9.2026

Max Lönnqvist

Välfärdsområdesdirektör

25.9.2026